Religiosi Summak: vt in rubro fm zen. sed istud summariū procedit fm suum intellec. sed ego sequor intellectum fm Jo. an. fm quē pōt fit summari: Religiosi sunt sepeliendi in suo monasterio nisi in remotis moriantur. h. d. ⁊ ponit dictuz cui⁹ rōnē interserit ibi: cū velle. Et exceptionē pmittit ibi nisi. Do. Emanauit: ad declaratione eoꝝ que no. Jnno. ⁊ host. s. de excess. pla. nimis iniqua. ⁊ Hosti. s. e. ti. de vrore ⁊ approbatur opi. Jnnocē. reprobata opinione. hosti.

a ¶ Cōmode. no. rōne incommoditatis id pmitti: qō alias nō permitteret: sic. s. e. ts q ite cā icōmoditatis alienantur res ecclesie. xij. q. ij. terrulas.

b ¶ Habeant: sic. s. tit. pri. c. vlti. cum suis concordan.

c ¶ Sepulturam: hoc tenebat inno. sed hostē. contra p ōcre. s. c. de vrore. s. q talis electio ad illud tps. s. post mortē refertur quo solutus est monachus a iugo vt ibi dicit de vrore. ad idē. s. c. pri. i. rñ. ⁊. hoc ēt probabat p decre. pre. de excess. pre la. nimis iniqua. ⁊ per decre. ō priuil. vt priuilegia: vbi dr q illi fratres eligunt sibi sepulturas ad primū rñdeo q lz vror vel filiusfa. sint in ptāte viri vel patris nō tamē in tm quin aliud habeāt ⁊ velle ⁊ nolle: qō si ē in monacho: ⁊ facit. s. de procura. qui generaliter. §. primo Ad decre. nimis. ⁊ ut pīlegia. dic q non loquuntur in veris religiosis: sed in his qui assumūtur in confraternitatem: vel intelligatur secundum istud. s. quando a monasterijs sunt remoti. Jo. an.

d ¶ Discretioni Primo inhibet. Secūdo pcipit ibi: imo. Do. de cre. est greg. ir. decisa. de extraua ganti sua q incipiebat: grauamen nobis: prout ibi pz ex q̄rela archiepi ⁊ capituli pisani peruenit ad papam. q predicatores ⁊ minores predicabant decimas ex pcepto nō ōberi: scribit greg. vt sequit hodie prouisum est cōtra oēs religiosos quib⁹ nō competit recipere decimas vt in cle. de penis. cupientes. ij. rñso. Jo. an.

¶ Religiosi nisi multū remoti a monasterio nequeunt alibi eligere sepulturam. h. d. fm Zen.

Religiosi: nisi a pprijs monasterijs adeo forsitan sint remoti: q ad ea cuz moriuntur ꝛmode portari nō possint: nequeunt cum velle vel nolle nō habeant[b] sibi eligere sepulturā[c]: sed sunt apud sua monasteria tumulandi.

Rubrica de decimis.

¶ Regorius nonus fratrib⁹ predicatoribus ⁊ minoribus.

¶ Populus vt ecclesijs iura debita psoluat est in pdicationibus ⁊ alijs exhortandus. h. d. fm zen.

Discretioni vestre mādam⁹ districtius inhibentes: ne talia que audientes a decimarum[d] seu aliarum[e] rerū ecclesijs debitaruz solutione retrahant. vel alias animas[f] corrumpāt audiētium in sermonibus[g] vestris vel[h] alibi proponere decetero psumatis. Immo verbo ⁊ opere in formetis cosdē: vt ad solutionē pdictorum prompte voluntaris[i] animo sint intenti.

¶ Alexander quartus.

¶ Priuilegium decimas nonalium concedens: non includit decimas nonaliuz per alios possessas tēpore impetrationis ⁊ loca tantū includit vbi pcipiebantur antique ⁊ ad portionem antiquā. h. d. vsqz ad. §. statuimus. fm Do.

Statuto ppetuo ōclaramus[k] q indultum illud apostolicuz quod plerisqz cōceditur: vt nonaliuz decimas pro ea portione percipere valeant: qua veteres eos contingunt[l] ad illas nonaliuz decimas quas tempore[m] illo: quo ipetratuz vel obtentum extitit hoc indultuz: alij possidebant[n]: cū de hoc in ipso mentio nulla fiat: nullatenꝰ se extēdit: nec ad alias[o] etiaz nisi in his tātum locis vbi veteres tunc quādo dictum indultum impetratum fuit ipsi impetratores habebant: ⁊ pro ea[p] solummodo portione qua ipsi tempore impetrationis huius mōi percipiebant antiquas. ¶ Statuimus[q] preterea q idē indultum obtētū ab his q tpe ipetratiōis totaliē veteres pcipiebant decimas: ultra medietatē[r] decimarū nonaliuz nullatenus extendatur: qs[s] non est ueri simile si nunc de plena ⁊ itegra perceptione veterum fuisset expressuz q apostolica sedes pariter ⁊ similiter nonaliū decias i tā graue parochialiū ecclesiarū dispēdium indulsisset: quodqz ratiōe talis indulti si timini ⁊ tollit fiscus quod non accipit christus: vt in predicto. c. maiores.

f ¶ Alias: alias aſos: ad hoc. s. c. quāuis. de na. er. li. ven. c. vno.

g ¶ Sermonib⁹: tale officiū pīlegiatū est: de sta. mona. qō dei timoreꝝ.

h ¶ Vel alibi: puta in collationibus disputationib⁹ vel in cōfessionib⁹ i q bus iniungere debent cōfitentibus q aliena restituant. qr non dimittitur peccatum ⁊c. j. de re. iuris peccatum cum suis concor. ⁊ hoc faciendo licite ab excōicatis elemosynas recipiūt: ō sen. excō. cum voluntate. priuilegium ergo illud meremur amittere: cōtrarium suggerendo. xij. q. iij. priuilegium. cum suis similibus.

i ¶ Voluntatis: voluntarium militem sibi eligit xps. xv. q. i. non ē quod cuiq̄. xxxiij. q. v. tunc saluabitur. alias incipit qui stitit in fi.

¶ Statuto. Hic Alexander in prima parte ponit quasdam declarationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus: vt nonalium percipiant decimas pro ea portione qua percipiebant antiquas. Et a quibusdā ex ipsis declarationibus duos excipit ordines: hic vsqz ad. §. vbi ibi prouidet parochiis pauperibus: quarū decime alijs debentur vsqz ad. §. sane. tertio prouidet circa decimas recipiendas vel non de manibus laicorum vsqz ad. §. diocesani. quarto prouidet circa decimas soluendas a religiosis: ⁊ circa diocesanorum potestatem super his vsqz ad. §. nec p eo. vbi statuit nonaliū decimas religiosis nō accrescere qui antiquas ō laicorum manibus habuerunt.

k ¶ Declaramus: no. qr hic alexander non statuit ius nouuz: sz antiquū ō clarat vnde primū dictū hēbam⁹ casuz. j. ō. priuil. c. añpe. qō īcipit dudū

l ¶ Contingūt: forte priuilegio vel ꝛpositione vel feudatiōe vel pscriptiōe vel receptiōe de manib⁹ laicoꝝ. vt dicit in fi. vel alio quocūqz modo iure cōi non reperire simpliciter q debeatur certa pars nisi forte in ēpo q iure cōi petit quartā. s. de offi. ordi. cōquerente de prescriptio. de quarta.

m ¶ Tempore illo: sic in his inspicitur date tēpus. ad idē. s. de rescrip. tāte. ⁊. c. si eo. tempore. eo. li. de elec. dudum. i. vbi de hoc.

n ¶ Possidebāt. iure suo tāq sibi debitas. tūc nō debet illis obesse pīlegiuz hoc tacito ipetratū. s. de pīuil. dudū. Itē pōt dici si bona fide possidbāt. sed pprietatē iuris nō habebant vt sola bonefidei possessio vires pīlegij ipediat. Si autē eēt violenta vel malefidei possessio. vires pīlegii si impediret fm Jnno. ⁊ hosti. q hoc no. i pre. decre. dudū allegant de rest. spolia. grauis. de prescri. i. c. vlti. de vo. inter. vi. ⁊ vro. ⁊ si necesse. ob b ēt ibi dicunt q si abbas impetrat priuilegia exemptionis pro se ⁊ capellis sibi subiectis: q si aliqua capella sua ab alio monasterio bonafide possideatur: impedientur vires priuilegij: alias non: p eadē iura. Jo. an.

o ¶ Nec ad alias: secūda declaratio. pone debebak mihi medietaz decīaꝝ antiquoꝝ pdioꝝ certe parochie: ipetraui vt pciperē p ea pte nonaliū p q ⁊c. tpe ipetratiōis nō in tota parochia sed solū in certa pte. pōe citra riuū p cipiebam ptē illā decimaruz in illa solū pte recipiā nonalia nō i vlteriori.

p ¶ Et pro ea. tertia declaratio: pone debebak mihi dimidia decimarū certe parochie: sed nō dabak nisi tertia: impetraui priuilegia de nonalibus p ea pte ⁊c. solam terciam in nonalibus habeo.

q ¶ Statuimus. Priuilegiuz decimaruz nonaliuz limitatum ad mēsuram antiquorū nō pōt vltra dimidiā includere. fallit in cistersiensib⁹ ⁊ cartusien. h. d. vsqz ad. §. vbi aūt. Sequentur adhuc declarationes. Ad eaꝝ intelligentiaz scias. q aut ille qui impetrat tale indultum percipiebat integras decimas aut plus q̄ dimidiaz: aut dimidiā: aut minus i primis duobus casibus. s. cum integram vel plus q̄ dimidiam percipit: in antiquis pretextu priuilegij nonaliū solam habebit dimidiam: si percipit dimidiaz vel minus antiquorum tantundem percipit nonalium.

r ¶ Medietatem: nomine portionis dimidia continet. ff. ō. ō. si. nomē filiarum. §. portionis. ff. de vsūfruc. etiā.

s ¶ Quia: non est ratio.

a ¶ Cum non sit: diceret aliquis quare sit tam stricta interpretatio ⁊ aspera respondet. Io. an.

b ¶ De medietate: hñ ergo comprehendunt trib⁹ declarationibus ꝑme p̃ris: ſz istis duabus declarationib⁹ isti⁹. §. statuimus nõ cõprehẽduntur: ⁊ hoc intendit si ergo ꝓcipiant integrã vl plusq̃ dimidiã i antiquis: ⁊ i noualibus ꝓterea talis indulti tantũ dẽ habebũt. Do. io. an.

c ¶ Ubi. Priuilegiati sup decimis excipiẽdis ecclesiis parochialib⁹ gratijs assignare debent portionem pro debitis oneribus supportandis. h. d. vsq̃ ad. §. sane. Domi.

d ¶ Cõgrue: qõ dicit. s. de ꝓbẽ. ô monachis. xxi. q. j. c. j.

e ¶ Illarũ: ôcimarũ parochie sue.

f ¶ Onera. legatorũ nũciorũ se. ap. collectarum ⁊ si. ad idem. s. eo. lib. de preben. c. j.

g ¶ Sane Decime per laicos ante lateran. conci. in feudum recepte a religiosis per eos recognite in feudum. nõ pñt ipsis religiosis cõcedi sine diocesanorum cõsensu. h. d. vsq̃. ad. §. diocesi. Do.

h ¶ Assensu: laic⁹ habebat decimas q̃s religiosis donare volebat: fingebat se instr'm ab illis hr̃e in feudũ vt sic quasi restitueret ipas eisdẽ sine consensu epi sz talis fictio nõ pñerit. vt h vides.

i ¶ Lateranense: ô priuile. cũ ⁊ plantare.

k ¶ Perpetuo: sec⁹ si ad tẽpus: ⁊ concor. de his q̃ si. a prelatis cum aplica in si.

l ¶ Diocesani. Diocesani. compellunt religiosos exẽptos soluẽ ôcimas parochialib⁹ ecclesiis si non agatur ô rebus exemptis. h. d. vsq̃ ad. §. ceterum. Do.

m ¶ Exẽptis. i. ipsis decimis: vel decimis exemptorum prediorum.

n ¶ Ceterum. Religiosi ẽt exempti de possessiõibꝰ acqsitis et acquirẽdis parochialib⁹ soluere ôbẽt decimas si priuilegiati fuit. hoc. d. vsq̃. ad. §. nec pro eo. Do.

o ¶ Iure. s. e. ex pte. i.

p ¶ Nec Ex donatione laicorum habẽtes decias antiquas nouales superuenientes in eodem loco nõ ꝓcipiunt. h. d. Do.

ue impetrati iam siue impetrãdi ô inceps non possit in noualibus que ammodo fient: vendicari ⁊ acqri vel ꝓcipi plus quaz medietas decimarũ ipsorũ noualiũ: etiam si amplius in veterib⁹ habebat: cum nõ sit[a] dicendũ asperum sed pium potius ⁊ benignum: si super decimis futurorum noualiũ: contra parochialium ecclesiaruz grauamẽ qõ ex districtione indulti huiusmodi possit accidere taliter obuiatur. ¶ Religiosos tñ cistercien. ⁊ cartusien. ordinum statuto ⁊ declaratiõe huiusmodi quantum ad hos duos articulos: uidelicet de medietate[b] decimarum noualium cõprehẽdi nolumus vel constringi. ¶ Ubi[c] autem ꝑ huiusmodi concessiones decimarũ parochiales ecclesias adeo grauari contingit: q̃ earũ rectores de ipsarum redditibus ꝯgrue[d] sustẽtari ⁊ cõmode iura episcopalia exhibere nõ possũt: puideat per locoꝝ ordinarios ⁊ ordinetur taliter: q̃ eisdez rectoribus tãtũ de illarũ[e] reliquat puentibus: q̃ exinde cõpetentẽ sustentationez habere ⁊ epalia iura soluere valeant: aliaqz onera[f] ôbita supportare. ¶ Sane[g] quãuis forte a religiosis exemptis ⁊ alijs fiant infeudationes de decimis detẽtis a laicis: ⁊ ijdem laici q̃ illas ab ipsis religiosis in feudum teneant recognoscant: non tamen licet religiosis eisdem post talem infeudationem vel recognitionem sic de facto presumptam huiusmodi decimas de manibus laicorum ipsoꝝ acqrere vel recipere absqz diocesanorũ epoꝝ assensu[h]. ¶ Illas autẽ decimas intelligimus posse taliter a religiosis de manibus laicorum recipi vel acqri: que ante lateran[i]. concil. ipsis laicis i feudu ꝑpetuo[k]. fuere concesse. ¶ Diocesani[l] vero parochialiuz ecclesiaruz ad requisitionẽ rectoꝝ earũdẽ ô ipsis religiosis super decimis quas hñt vel eos habere continget: que quidẽ alias ad ipsas spectauerũt ecclesias: nisi de rebus exemptis[m] agat exhibeãt iusticie complementũ. ¶ Ceteruz[n] ijdem religiosi tam exempti quam non exempti de terris ⁊ possessionibus acquisitis hactenus ⁊ ammodo acqrendis decimas integre soluant illis ecclesijs q̃bus eedem possessiones ⁊ terre prius fuerant decimales: nisi super hoc spãli iure[o] uel priuilegio sint muniti. ¶ Nec pro eo[p]: q̃ forte i aliquibus parochijs oẽs maiores decimas seu partez illarũ acqrũt de manib⁹ laicorũ: pñt pro eadẽ vel sibi portione: si de nouo postmodũ fiant noualia in eisdẽ petere vel ꝓcipe noualiũ decimas eorũdẽ[q] nisi alia rationabilis ꝑ quã hoc facere valeant causa subsit.

Rubrica de regularibus ⁊ trãseuntibus ad religionem.

I Ano. iiij.

¶ Si minor. xiiij. an. ingredit religionẽ in. xv. anno libere exit: nisi in ipso. xv. anno professiõem fecerit: vel habitũ professorũ receperit vel expresse ratã habuerit professionez prius a se factã: si autẽ per totũ. xv. an. portat habitũ: ubi non est distinctus: intelligit pfessus: nisi tãta sit i distinctio q̃ viuẽtes cum eis simili habitu induant. Si maior. xiiij. an. ingreditur: si portat habitum per annum quãtũcunqz sit indistinctus itelligit professus. In fine declarat qui sint habitus indistincti. Joan. and.

I S qui monasteriuz ãte. xiiij. annũ[q] vt monach⁹ efficiat ingredit[r] nisi eo ꝯpleto ꝓfessionẽ faciat i sequẽti[s] vel habitũ religiõis suscipiat: q̃ dari ꝓfitẽtib⁹ cõsueuit: seu professionẽ a se prius[v] factam ratam expresse[x] habeat: libere potest ifra ipsum sequentem[y] annuz ad seculum remeare. ¶ Quod si per totum sequentem annum in monasterio ꝑ manserit: vbi professorum ⁊ nouitiorum sunt habitus indistincti: professionem per hoc fecisse: vel si quã prius fecerat ratam habuisse videtur[z]: nisi tanta idistinctio ibi habit⁹ habeatur q̃ ⁊ professi ⁊ nouitij ac etiam alii communem[a] vitam cum eis ducentes: simili penitus habitu induantur. ¶ Qui vero post q̃rtum decimum annum[b] habituz religionis assumpserit: si per annum illum gestauerit: ex tunc religionez assumptam presumitur veraciter esse professus: vbi professi a nouitiis dissimilitudine[c] habitus minime distingnũtur[d]: etiam[e] si alij degentes cum eis similibus vestib⁹ coutãtur: quoniam cum iaz hic ad discretionis ãnos peruenerit: quid agat agnoscit[c] ac ideo susceptum discretionis tempore ordinem: postquã hunc anni probauerit spacio intelligitur firmiter approbasse. Sec⁹ autem in illo qui ante discretionis annos habitum induit regularem: cũ eorum que tunc agit plenuz[d] nõ habeat intellectuz. ¶ Distinctos quoqz seu dissimiles intelligimus esse habitus: siue nouitijs siue professis dissimiles vestes dentur: siue benedicantur cum profitentib⁹ conceduntur: siue etiam aliquid aliud[e] fiat per quod nouitiorum a professorum habitu discernatur.

A Lerander quartus ffribus predicatoribus ⁊ minoribus.

¶ Predicatores ⁊ miores: infra annum probationis quẽquam ad sui ordinis professionem recipe nõ pñt: qõ si fecerint recept⁹ alligat⁹ ñ est eorũ ordini: ⁊ ipsi a receptiõe ꝑ fessionis alioꝝ sunt suspẽsi: ⁊ puni-

q ¶ Nõrũdẽ: sicut enim ipsi laico nõ accrescebant noualia: vt. s. e. tua. i. sic nec ipsis religiosis q̃ a laicis perceperũt: ad idem. s. e. cum contingat. arg. s. j. ô in repa. c. i. So. ibi res a laico donata mutat naturã i nullius p̃iudiciũ: h̃ fieret p̃iudicium ecclie parochiali: ꝓd h. s. §. i. i fi.

II Sani. Prima ꝑs tractat ô ipubere monasterium itrãte seu ꝓgresso. Scõa ô pubere ibi: q̃ vo. Tertia declarat distinctionem hituuz ibi. distinctos. Pria distiguit an egrediatur añ fi. xv. an. an post. ⁊ primũ p̃m'ttit: sed tres casus excipit. Secũdum ꝓhibet ibi: qõ si sint hit⁹ idistincti sec⁹ si idistinctissimi. Secũda p̃ncipalis puberẽ ꝓfessuz esse dic. si p ãnũ tulit hitũ idistinctũ ẽt si sit idistinctissim⁹ ⁊ diuersitatz rõez reddit ibi: qm̃

q ¶ Annũ ꝯsumatũ: qz ñ sufficit icepisse qõ dic vt. s. eo. ad nfaz.

r ¶ Ingredit: h̃ tolle qõ est. j. libere potest.

s ¶ Sequenti. s. in. xv. sic. xx. q. j. illud.

t ¶ Vel repete eo ꝯpleto. ⁊c.

u ¶ Prius. s. añ. xiiij. an.

x ¶ Expresse: ⁊ sic reprobatuz est qõ ꝓio. no. xx. q. j. illud. ⁊ ber. s. e. significatuz. q̃ dicebant q̃ si ꝓfessionẽ fecerat an. xiiij. an. tacite ibi moram trahendo ꝑ. xiij. an. vt eã ratã hr̃e. arg. ô despon. ipu. lr̃as. ⁊. c. accessit ho. autẽ q̃ hãc vidit decre. i decre. significatuz tenebat qõ hic dr̃.

y ¶ Sequẽtẽ. s. xx. etatis sue.

z ¶ Videt. ecce ergo q̃rtuz casuz post. xiiij. annuz: ergo hñ hz ratã ꝓfessionem fcãz añ illud: ſz ñ eo ipso: sed nunc ô muz cuz lapsꝰ fuerit ãnus. xv. ⁊ i ipso portauerit habituz distinctum.

a ¶ Cõez. vt scrutentes capellãi ⁊ seculares clerici: ⁊ si hitus ille religiosus nõ cẽt: ſz forte secularium clericoꝝ id cẽt ꝑ epm corrigẽduz: ô test. c. ij. s. eo. sicut tuus Sz nunquid ꝯpellit talis pfiteri nõ ꝓtse: sed accusatiue: vt vel ꝑ fiteat vl exeat: vt. s. e. vt clerici.

b ¶ Annum. ad idẽ. s. e. ex pte.

c ¶ Dissimilitudine. patenti. in colore scissura vel forma: secus quo ad hunc casuz de alia latenti de qua loqt̃ h̃ finis: vt in cle. eo. titu. eos qui. ⁊ vide quod ibi no. i glo. lz ergo.

d ¶ Distinguunt: sed nonne ibi recipiẽdo hituz q̃ dat ꝓfessis vl tacite: ꝓfessus: vt. s. illud verus est q̃ñ distinct⁹ ẽ hit⁹ vbi ô ẽ non distinct⁹ sec⁹. vt h vides. ⁊ sic intelligas sane qõ no. ber. s. e. ex pte. in vlt. gl. ad fi. ⁊ ꝓbat idez s. eo. statuimus.

e ¶ Etiã si. pp h̃ aduersat illud q̃ vo qõ in p̃n. §. posituz est.

c ¶ Agnoscit. i. agnoscere dz.

d ¶ Plenuz: maior septẽnio in pubes itellectuz hz: ſz ñ plenũ vt h vides. mior ãt septẽnio ignorat qd videat. C. de fal. mo. l. i.

e ¶ Illud: vt q̃ denk a certis p̃sonis vel in certis diebus vl'sor mis.